

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

3. DerTagesspiegel" [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.tagesspiegel.de>

4. Швачко С. О. Про деякі аспекти мовотворчої функції / С. О. Швачко, І. К. Кобякова // *Studia Germanica et Romanica*. Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання. – 2004. – Т.1, №2. – С.21-30.

ІНФІНІТИВ, ІНФІНІТИВНІ ГРУПИ ТА ЇХ ТЕКСТОТВОРЧІ ФУНКЦІЇ

Осікова А. С.

Кобяков О.М., канд. техн. наук, доцент

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – ст. викладач Чепелюк А. Д.

„Die Form, in der man im Deutschen ein Verb üblicherweise angibt oder nennt, die Form, in der in einem Wörterbuch üblicherweise das Verb als Stichwort angesetzt wird, heißt der Infinitiv“ [1].

“Інфінітив або неозначена форма дієслова, служить у німецькій мові, так само як і в українській, для назви дії або стану. Інфінітив – це основна форма дієслова. Інфінітив є іменною формою, він має як ознаки дієслова (напр., висловлює заставні і тимчасові відносини, використовується для утворення складних часових форм), так і іменника (може вживатися в реченні у ролі підмета, додатка, означення або обставини, а також легко субстантивується)”.

Ще з середньовісньонімецького періоду частка *zu* залишається маркером інфінітива до сьогодні [2].

Значення інфінітиву визначає його синтаксичне використання. Він може виступати як частина складеного присудка, а також підметом, додатком, означенням чи обставиною, а також інфінітив може будувати речення самостійно. Такі інфінітивні конструкції як *um...zu*, *statt (anstatt)...zu*, *ohne...zu* + Інфінітив виступають в реченні обставинами.

Щодо дієслівних властивостей, то інфінітив вказує на одночасність дій, а також має значення часу та стану.

До числа іменних властивостей інфінітива відноситься його можливість виступати в реченні у якості додатка чи підмета.

Оскільки інфінітив як частина мови має деякі властивості іменника, називаючи процес чи стан, але не вказуючи на дійову особу чи час виконання дії, він легко піддається субстантивзації, тобто може переходити до розряду іменників. Субстантивований інфінітив завжди середнього роду, пишеться, як іменник, з великої літери та з артиклем.

Походження інфінітива привернуло увагу лінгвістів ще у другій половині ХХ століття. Структура інфінітива в процесі розвитку німецької мови постійно зазнає змін (спочатку інфінітив складався з чотирьох/п'яти морфем, потім мав три/чотири, далі – дві морфеми, а в сучасній німецькій мові також дві морфеми). [3]

На сьогоднішній день, Infinitiv має чотири форми: Infinitiv Aktiv I, Infinitiv Aktiv II та Infinitiv Passiv I, Infinitiv Passiv II.

Infinitiv Aktiv I показує дію, яка робиться в теперішній час. Infinitiv Aktiv II показує дію у минулому часі.

А ось Infinitiv Passiv I, та Infinitiv Passiv II вказують на дію, яка спрямована на певний предмет. Infinitiv Passiv I показує, що ця дія виконується в теперішньому часі. Infinitiv Passiv II, навпаки, вказує на дію, що була спрямована на об'єкт у минулому.

Також інфінітив може виконувати роль імперативу і перекладатися наказовим реченням. Значну роль грає й порядок слів у реченні. Наприклад, якщо інфінітив стоїть у кінці речення, він є частиною складеного дієслівного присудка. Якщо інфінітив стоїть на початку речення, він може виконувати роль підмета або додатка. Таким чином, інфінітив може виступати як головним, так і другорядним членом речення. Деякі поєднання дієслова з zu + Infinitiv змінюють його значення та функції в реченні. Завдяки цим перетворенням інфінітив виконує багато функцій в реченні, як граматичних, так і стилістичних. Переклад інфінітива на українську мову залежить від його граматичних та стилістичних функцій.

1. Bd.4 Duden, Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. – 6., neubearb. Aufl. – 1998.

2. Леонідов О. Англійський та німецький інфінітиви в історичній перспективі // Кіровоград : Наукові записки, Серія : філологічні науки, Випуск 96 (2)

3. Довгополова Л. А. Становлення і розвиток інфінітива у німецькій мові (VIII – ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. філ. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Довгополова Лілія Анатоліївна – Київ, 2010 – 32 с.

4. Швачко С. О. Про деякі аспекти мовотворчої функції / С. О. Швачко, І. К. Кобякова // *Studia Germanica et Romanica*. Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання. – 2004. – Т.1, №2. – С.21-30.

СТАТУС МОДАЛЬНИХ ЧАСТОК В СИСТЕМІ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ

Острих А.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник — ст. викладач Єрмоленко С. В.

Читаючи різні німецькомовні тексти, ми часто натрапляєм на всілякі модальні частки (*doch, aber, denn, auch та інші*), які викликають труднощі при розумінні тексту. Частки є невід'ємною частиною мовлення, особливо в німецькій мові.

У ході дослідження курсової роботи поставлена мета була вивчивши особливості організації висловлювань з модальними частками у німецькій мові. Метою дослідження стало визначення статусу функціонування модальних часток у системі германських мов.

Модальні частки відносяться не до окремого слова або словосполучення, а до всього речення в цілому. У реченні вони відіграють значну комунікативну роль, надаючи висловленню різні відтінки суб'єктивної модальності: мовець не лише інформує свого співрозмовника про щось, але й одночасно виражає своє ставлення до сказаного й до співрозмовника. Вони допомагають зрозуміти цілі й наміри мовця, його емоційну оцінку змісту висловлення, його очікування, які він пов'язує зі своїм партнером по комунікації. Модальні частки не змінюються й не відмінюються.

Кожна модальна частка орієнтована на певні типи розповідних, спонукальних та питальних речень, а через них на певні мовленнєві наміри чи дії, такі як вимога, бажання, погроза і т. ін., надаючи їм певного відтінку (посилення, пом'якшення).

Модальні частки допомагають зрозуміти цілі та наміри мовця, його емоційну оцінку змісту висловлювання, його очікування, тобто виявляють прагматичну спрямованість висловлювання.

Модальні частки є службовими словами, тому вони не можуть бути вжиті самостійно, поза рамками речення, тому і своє лексичне